

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 48Ek/1308/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6124321377
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 11. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mgr. Martina Rusnáková
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2024:6124321377.2

Uznesenie

Okresný súd Banská Bystrica v exekučnej veci oprávneného: Slovenská republika - Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, IČO: 30 794 536, A. B. XX, XXX XX B., proti povinnému: C. D., nar. XX.XX.XXXX, 974 01 Banská Bystrica, o vymoženie výživného, o sťažnosti oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 48Ek/1308/2024 zo dňa 24.06.2024, takto

rozhodol:

Súd z r u š u j e uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 48Ek/1308/2024 zo dňa 24.06.2024 vydané vyšším súdnym úradníkom v celom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Oprávnený sa návrhom na vykonanie exekúcie doručeným súdu dňa 11.06.2024 domáhal od povinného vymoženiu výživného, na základe exekučného titulu - Rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 31P/134/2021 zo dňa 27.03.2013, ktorý nadobudol vykonateľnosť dňa 26.04.2013 (ďalej len „exekučný titul“).

2. Uznesením sp. zn. 48Ek/1308/2024 zo dňa 24.06.2024 vyšší súdny úradník návrh oprávneného na vykonanie exekúcie podľa § 53 ods. 3 písm. b) zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení účinnom od 01.04.2017 (ďalej len „Exekučný poriadok“) v celom rozsahu zamietol (výrok I.) a rozhodol, že oprávnený nemá nárok na náhradu trov exekučného konania (výrok II.). V odôvodnení uznesenia vyšší súdny úradník v podstate uviedol, že lustráciou vykonanou v Obchodnom vestníku zistil, že Uznesením Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 2OdK/495/2023 zo dňa 27.11.2023, zverejneným v Obchodnom vestníku č. 230/2023 dňa 04.12.2023, bol vyhlásený konkurz na majetok dlžníka (povinného), ktorému bol ustanovený správca: JUDr. Michaela Eckertová, so sídlom kancelárie Námestie SNP 13, 974 01 Banská Bystrica, zn.: S2096. V uvedenom uznesení bol dlžník zbavený všetkých dlhov, ktoré môžu byť uspokojené iba v konkurze (§ 166a ZKR) s výnimkou pohľadávok vylúčených z uspokojenia (§ 166b ZKR) a nedotknutých pohľadávok (§ 166c ZKR) v rozsahu, v akom nebudú uspokojené v konkurze. V zmysle ustanovenia § 199 ods. 9 ZKR účinky vyhlásenia konkurzu nastávajú odo dňa nasledujúceho po dni zverejnenia tohto uznesenia v Obchodnom vestníku, t. j. odo dňa 05.12.2023. Exekučné konanie sa začalo dňa 11.06.2024 na základe exekučného titulu Rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 31P/134/2021 zo dňa 27.03.2013, ktorý nadobudol vykonateľnosť dňa 26.04.2013, kedy návrh na vykonanie exekúcie bol podaný na základe omeškania dlžníka s pohľadávkou oprávneného vyplývajúcej z predmetného rozhodnutia, a to omeškanie prispievať na výživu na mal. D. D., nar. XX.XX.XXXX za obdobie 10/2018 - 09/2022, vo výške 30% zo sumy životného minima mesačne, celkovo vo výške 1.406,01 Eur, na účet oprávneného. Z rozhodnutia vyplynulo, že poberateľ náhradného výživného je povinný vrátiť vyplatené náhradné výživné pre oprávnenú osobu za obdobie od 10/2018 do 09/2022. Náhradné výživné je poskytované z titulu sociálnej dávky, kým výživné ako také má právny základ v zákone o rodine. Pohľadávku oprávneného (právo na vrátenie náhradného výživného resp. jeho alikvotnej časti) vyšší súdny úradník subsumovať pod oddlžovacie konanie. Pohľadávka oprávneného vznikla pred kalendárnym mesiacom, v ktorom bol

vyhlásený konkurz na majetok povinného z čoho vyplynulo, že uvedenú pohľadávku bolo možné uspokojiť od povinného len vo vyhlásenom konkurze, inak sa oddĺžením dlžníka v rozsahu určenom súdom stala nevyhmáhatelnou. Zbavenie dlhov trvá naďalej aj v prípade, ak sa konkurz zruší pre nedostatok majetku, teda, zrušenie konkurzu sa nedotýka oddĺženia dlžníka. Vyšší súdny úradník teda preskúmaním exekučného titulu zistil, že oprávnený si uplatnil pohľadávku, ktorá vznikla pred kalendárnym mesiacom, v ktorom bol vyhlásený konkurz (pred decembrom 2023), z čoho vyplynulo, že uvedenú pohľadávku bolo možné uspokojiť len vo vyhlásenom konkurze, inak sa oddĺžením dlžníka v rozsahu určenom súdom stane nevyhmáhatelnou. Vzhľadom na uvedené vyšší súdny úradník konštatoval, že neboli splnené podmienky na to, aby vydal poverenie na vykonanie exekúcie, a to z dôvodu vyhlásenia konkurzu, po začatí ktorého nie je možné v zmysle ustanovenia § 167f ZKR na majetok patriaci dlžníkovi začať ani viesť exekučné konanie, nejedná sa o nedotknutú pohľadávku podľa ustanovenia § 166c ZRK, a už začaté konanie by muselo byť zastavené. A preto v súlade s citovaným ustanovením § 53 ods. 3 písm. b) Exekučného poriadku, návrh oprávneného na vykonanie exekúcie zamietol.

3. Proti uzneseniu podal oprávnený v zákonnej lehote sťažnosť, v ktorej uviedol, že súd v predmetnom uznesení nesprávne posúdil právnu stránku veci, keď súdom uloženú vyživovaciu povinnosť otca C. D. voči maloletému dieťaťu D. D., nar. XX.XX.XXXX, zverenej rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 31P/134/2021-91 zo dňa 27.03.2013 do pestúnskej starostlivosti navrhovateľov E. C., nar. XX.XX.XXXX a F. C., nar. XX.XX.XXXX, označil ako náhradné výživné podľa zákona č. 201/2008 Z. z. o náhradnom výživnom (aj keď súd neuviedol konkrétny právny predpis, na základe ktorého dospel k svojmu názoru). Súd povinnú osobu na plnenie vyživovacej povinnosti voči maloletej, t. j. otca maloletej C. D., nar. XX.XX.XXXX, označil nesprávne ako poberateľa náhradného výživného. Súd sa nedostatočne oboznámil so samotným obsahom a podstatou exekučného titulu, t. j. rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 31P/134/2021-91 zo dňa 27.03.2013, a s príslušnými právnymi predpismi, na základe ktorých tento súd pri vydaní exekučného titulu rozhodoval. Už v samotnom rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 31P/134/2021-91 zo dňa 27.03.2013, ktorým bola maloletá D. D., nar. XX.XX.XXXX, zverená do pestúnskej starostlivosti a ktorým bola otcovi maloletej C. D., nar. XX.XX.XXXX, uložená vyživovacia povinnosť voči maloletej, a následne aj v rozsudku Okresného súdu Zvolen sp. zn. 8P/21/2023-73 zo dňa 21.03.2023, ktorým bolo zmenené platobné miesto na uhrádzanie výživného voči maloletému dieťaťu na Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen, je uvedené, že obidva sudy pri rozhodovaní vo veci výživného postupovali podľa zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine, a to podľa § 48 a nasl. Oprávnený ďalej uviedol, že na konanie o náhradnom výživnom sa podľa ustanovenia § 11 zákona č. 201/2008 Z. z. vzťahuje Správny poriadok. Exekučným titulom na vymáhanie náhradného výživného poskytnutého podľa príslušných ustanovení zákona č. 201/2008 Z. z. o náhradnom výživnom poskytnutého maloletému dieťaťu (v zastúpení jeho zákonným zástupcom) neprávom alebo vo vyššej sume ako patrilo, je výlučne právoplatné a vykonateľné rozhodnutie správneho orgánu, t. j. príslušného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. V prípade vymáhania náhradného výživného nie je exekučným titulom rozsudok súdu o uložení vyživovacej povinnosti voči maloletému dieťaťu podľa ustanovení zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine, a to podľa § 45 ods. 8 v prípade zverenia maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti alebo podľa § 51 v prípade zverenia maloletého dieťaťa do pestúnskej starostlivosti. Oprávnenou osobou na poskytovanie náhradného výživného, t. j. poberateľom náhradného výživného je maloleté dieťa, v zastúpení zákonným zástupcom, ktorým je spravidla rodič, ktorému bolo rozsudkom príslušného súdu dieťa zverené do osobnej starostlivosti, alebo osoba, ktorej bolo dieťa zverené do náhradnej starostlivosti (náhradný rodič alebo pestún). Poberateľom náhradného výživného nie je osoba, ktorej bola rozsudkom súdu uložená vyživovacia povinnosť voči maloletému dieťaťu. V prípade, ak rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa, môže súd rozhodnúť v zmysle ustanovení § 44 zákona č. 36/2005 o rodine o zverení tohto dieťaťa do tzv. náhradnej starostlivosti a to do náhradnej osobnej starostlivosti, do pestúnskej starostlivosti a do ústavnej starostlivosti. Aj v prípade maloletej D. D., nar. XX.XX.XXXX, rozhodol Okresný súd Banská Bystrica rozsudkom č. k. 31P/134/2021-91 zo dňa 27.03.2013 o jej zverení do pestúnskej starostlivosti. Podľa § 51 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do pestúnskej starostlivosti určí rodičom (alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné), rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby výživné maloletého dieťaťa zvereného do pestúnskej starostlivosti poukazovali počas trvania i a pestúnskej starostlivosti, najdlhšie však do dosiahnutia plnoletosti dieťaťa, príslušnému úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety § 51 zákona o rodine neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento

úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Výživné, vymáhanie ktorého si oprávnený uplatňuje v podanom návrhu na vykonanie exekúcie, má jednoznačne právny základ v zákone o rodine. Vzhľadom na nesprávne posúdenie podstaty právnej veci pri definovaní výživného, ktoré je predmetom podaného návrhu na vykonanie exekúcie v konaní sp. zn. 48Ek/1308/2024 a ktoré súd označil ako náhradné výživné v zmysle zákona č. 201/2008 Z. z. o náhradnom výživnom, odkázal súd následne oprávneného na zákon č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii (ďalej len „ZKR“) s tým, že si mal oprávnený podľa ustanovenia § 166 a nasl. ZKR prihlásiť predmetnú pohľadávku do konkurzu (oddlženie), vedenom na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 2OdK/495/2023 (zverejnený v Obchodnom vestníku č. 230/2023 dňa 04.12.2023), nakoľko sa podľa názoru súdu nejedná o nedotknuteľnú pohľadávku podľa ustanovenia § 166c ZKR. V zmysle vyššie uvedených skutočností je však pohľadávka dieťaťa na výživnom, uplatnená na Okresnom súde Banská Bystrica v konaní sp. zn. 48Ek/1308/2024, nespochybniteľne oddĺžením nedotknuteľnou pohľadávkou podľa § 166c ods. 1 písm. e) ZKR. Exekučným titulom nebola povinnej osobe, t. j. otcovi maloletého dieťaťa C. D., nar. XX.XX.XXXX, uložená povinnosť vrátiť vyplatené náhradné výživné, ako nesprávne uviedol exekučný súd, ale exekučným titulom bola povinnej osobe podľa § 51 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine uložená povinnosť poskytovať výživné maloletému dieťaťu, zverenému do pestúnskej starostlivosti, a súčasne bola uložená povinnosť poukazovať toto výživné počas trvania pestúnskej starostlivosti, najdlhšie však do dosiahnutia plnoletosti dieťaťa, na účet príslušného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. V prípade neplnenia vyživovacej povinnosti poukazovaním výživného príslušnému úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, tento úrad má právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, zvereného do pestúnskej starostlivosti, v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa a exekučným titulom v konaní sp. zn. 48Ek/1308/2024, t. j. rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 31P/134/2021-91 zo dňa 27.03.2013, je podľa ustanovenia § 51 zákona č. 36/2005 Z. z. toto právo oprávnenému legitímne priznané. Pohľadávky dieťaťa na výživnom patria podľa ustanovenia § 166c zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii medzi oddĺžením nedotknuté pohľadávky, takže je právne irelevantné, či bol alebo nebol na majetok dlžníka – povinného C. D., nar. XX.XX.XXXX, vyhlásený konkurz podľa § 166 a nasl. ZKR. Na základe vyššie uvedených skutočností oprávnený žiadal, aby súd napadnuté uznesenie zrušil.

4. Podľa § 202 ods. 1 druhá veta Exekučného poriadku sudca v exekučnom konaní koná a rozhoduje, ak ide o rozhodnutie, proti ktorému je prípustné odvolanie, a o sťažnostiach proti rozhodnutiam vyššieho súdneho úradníka.

5. Podľa § 200 Exekučného poriadku na exekučné konanie sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Ustanovenia o prostriedkoch procesného útoku, prostriedkoch procesnej obrany, koncentracii a intervencii sa nepoužijú.

6. Podľa § 239 ods. 1, 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) proti uzneseniu súdu prvej inštancie vydanému súdnym úradníkom, ktoré treba doručiť, je prípustná sťažnosť. Sťažnosť len proti dôvodom uznesenia nie je prípustná.

7. Podľa § 245 CSP v sťažnosti možno uvádzať nové skutočnosti a dôkazy, ak je to so zreteľom na povahu a okolnosti sporu možné a účelné.

8. Podľa § 248 CSP o sťažnosti rozhodne súd prvej inštancie.

9. Podľa § 249 CSP súd prvej inštancie rozhodne o sťažnosti uznesením spravidla bez nariadenia pojednávania.

10. Podľa § 250 ods. 2 CSP ak je sťažnosť dôvodná, súd napadnuté uznesenie zruší alebo zmení; v prípade zrušenia uznesenia je súdny úradník viazaný právnym názorom súdu.

11. Podľa § 166c ods. 1 ZKR oddĺžením sú nedotknuté tieto pohľadávky

a) pohľadávka veriteľa - fyzickej osoby, ktorú nenadobudol postúpením, prevodom alebo prechodom s výnimkou dedenia, ak takáto pohľadávka nebola prihlásená v konkurze z dôvodu, že veriteľ nebol

správcom písomne upovedomený, že bol vyhlásený konkurz; ustanovenie § 166b ods. 1 písm. a) a b) tým nie je dotknuté,

b) pohľadávka z právnej pomoci poskytnutej dlžníkovi Centrom právnej pomoci v súvislosti s konaním o oddĺžení,

c) zabezpečená pohľadávka v rozsahu, v ktorom je krytá hodnotou predmetu zabezpečovacieho práva; ustanovenie § 166b ods. 1 písm. a) a b) tým nie je dotknuté,

d) pohľadávka zo zodpovednosti za škodu spôsobenú na zdraví alebo spôsobenú úmyselným konaním vrátane príslušenstva takejto pohľadávky,

e) pohľadávka dieťaťa na výživné vrátane príslušenstva takejto pohľadávky,

f) pracovnoprávne nároky zamestnancov dlžníka voči dlžníkovi,

g) peňažný trest podľa Trestného zákona,

h) nepeňažná pohľadávka.

12. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti a v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami súd preskúmal sťažnosť oprávneného, ktorú podal proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom zistil, že sťažnosť oprávneného bola podaná včas a je dôvodná. Sudca vyhodnotil, že uznesenie vyššieho súdneho úradníka je potrebné zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci. Vyšší súdny úradník pritom nesprávne aplikoval ustanovenia zákona č. 201/2008 Z. z. o náhradnom výživnom a následne nesprávne ustanovenia ZKR.

13. Sudca opätovným preskúmaním návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie a priloženého exekučného titulu zistil, že exekučným titulom v tomto konaní je rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 31P/134/2021-91 zo dňa 27.03.2013, ktorý vo veci rozhodoval podľa príslušných ustanovení zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine, a nie podľa zákona č. 201/2008 Z. z. o náhradnom výživnom (ako to konštatoval vyšší súdny úradník v napadnutom uznesení). Sudca mal pritom z predloženého exekučného titulu za preukázané, že exekučným titulom bola povinnej osobe podľa § 51 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine uložená povinnosť poskytovať výživné maloletému dieťaťu, zverenému do pestúnskej starostlivosti, a súčasne bola uložená povinnosť poukazovať toto výživné počas trvania pestúnskej starostlivosti, najdlhšie však do dosiahnutia plnoletosti dieťaťa, na účet príslušného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Keďže pohľadávky dieťaťa na výživnom patria podľa ustanovenia § 166c ods. 1 písm. e) zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii medzi oddĺžením nedotknuté pohľadávky, nebolo možné návrh na vykonanie exekúcie zamietnuť z dôvodu, že uznesením Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 2OdK/495/2023 zo dňa 27.11.2023, zverejneným v Obchodnom vestníku č. 230/2023 dňa 04.12.2023, bol vyhlásený na majetok dlžníka (povinného) konkurz. Súd preto podľa § 250 ods. 2 CSP rozhodol tak, že zrušil uznesenie vyššieho súdneho úradníka sp. zn. 48Ek/1308/2024 zo dňa 24.06.2024v celom rozsahu.

14. Po právoplatnosti tohto uznesenia bude vyšší súdny úradník opätovne postupovať podľa ust. § 53 ods. 1 Exekučného poriadku.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 2 CSP).

Dovolanie ani dovolanie generálneho prokurátora proti tomuto uzneseniu nie je prípustné (§ 202 ods. 4 Exekučného poriadku).